

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. V. Quinam poßini sibi eligere Confessarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

*An admo-
nere de re-
stitutione;*

*Vel ex culpa
lata dixit
non esse faci-
endam.*

65.

*Quid a-
gendum,
dum defo-
ctus ex par-
te ipsius
contingit
circa mate-
riam in-
tegritatem.*

postea obtentâ licentiâ pœnitentis, si com-
môdè potest: si non possit, absque magno
gravamine, ad nihil tenetur. Quod si ex
lata lata dicat pœnitenti, non esse facien-
dam restitutionem, dum reverâ faciendam
est, tenetur Confessarius in defectum pœ-
nitentis ad restitutionem, ut satis patet;
nisi causam damni per contrariam instru-
ctionem amoveat.

Postremò potuit contingere defectus cir-
ca materiam integritatem dumtaxat, si
videlicet Confessarius non satis examina-
verit pœnitentem alioquin bonâ fide Con-
fitemem, ita ut constet non esse satis expres-
sas species, circumstantias, aut numerum
peccatorum. Quo casu varii Doctores sig-
nificant probabiliter Confessarium, si com-
môdè possit, teneri refarcire materiam
confessionis integritatem divinitus præcep-
tam. Suarez tamen, Lugo, Diana & alii pas-
sim negant Confessarium ad hoc per se ten-
neri, secluso periculo alterius damni. Et qui-
dem indubiè facilius hîc locum habet ex-
cusatio, eò quòd pœnitens obtinuerit gra-
tiam, sitque ab omnibus saltem indirectè
absolutus mediante confessione formaliter
integrâ. Unde non obligarem Confessa-
rium, ut idcirco conveniret pœnitentem,
quem ex inadvertentia aut etiam negligen-
tia omisit interrogare: eò quòd illud per se
videatur durum & odiosum. Secus videri
potest, si pœnitens sponte ad eundem Con-
fessarium redeat: tunc enim facili negotio
de aliâ prætermisissis, sicut de iis quæ in
præsentî confessione prætermittentur,
Confessarius posset interrogare, adeoque
hanc etiam commoditatem expectare.

66.

*An ex mi-
nisterio hu-
jus Sacra-
menti oria-
tur specialis
conjunctio
inter Con-
fessarium
& pœni-
tentem.*

Pro fine quæri posset, an ex ministerio
hujus Sacramenti oriatur inter Confessa-
rium & pœnitentem quædam conjunctio ac-
velut cognatio quædam spiritualis, indu-
cens in peccato carnali circumstantiam ne-
cessariò confitentiam? Affirmat D. Thomas,
Paludanus, Soto, Sanchez, Coninck & plures alii,
quos citat & sequitur Aversa q. 16. sect. 14. &
consonare videtur communis modus lo-
quendi fidelium, quo Confessarii appellan-
tur spirituales patres, ac pœnitentes filii.
Consonant etiam quidam canones ut can.
Omnes 30. q. 1. ubi Symmachus Papa ait: Om-
nes quos in pœnitentia accipimus, ira filii nostri
sunt; ut in baptismo suscepti. Ideoque gravis-
simè puniendum decernit fornicantem cum
muliere sibi confessa. Idem gravissimè pro-
hibetur, & punitur id faciens c. *fm. ibidem*. Et
c. *Si quis Sacerdos* asserit Celestinus Papa id esse
grave adulterium. Quod autem c. *fm. de*
Cognat. spirit. in 6. dicitur, *Ex datione verò alio-
rum Sacramentorum cognatio spiritualis, nequa-
quam oritur; intellige juxta id quod statim
subditur, quæ matrimonium impediât vel dissol-
vat.* Cum quo stat conjunctio spiritualis
causans novam speciem malitiæ (quam ali-
qui de genere incestus, alii de genere sa-

ilegii; alii de utroque vocant) ex anti-
quioribus canonibus deducta.

Nihilominus de hac re non satis constat.
Ea enim conjunctio (quæ utique so-
lùm foret juris Ecclesiastici) à Plurimis ne-
gatur, & (ut refert Basilius Pontius l. 7. de Ma-
tr. c. 38.) in Editione Romana Emmanuelis Sa-
juxta Codicem expurgatorium Romanum,
ea propositio, quæ olim assererat explican-
dam esse eam circumstantiam in confes-
sione, expuncta est; & loco Alius contraria
propositio excusa. Ut proinde, etsi forsitan
antiqua juris dispositio in rigore sic habeat,
sit tamen abolita per contrariam consuetu-
dinem (si non per c. *Finale de Cognat. spirit. in 6.*)
ut habet Pontius *suprà*: quia in confessioni-
bus quis est, qui eam circumstantiam fa-
teatur? ut idem inquit.

Adverte etiam in rigore validam esse
confessionem; quam instituit peccator
apud confessarium complicem, si non de-
vera contritio: esse tamen illo suspectam
saltem dum intercedit inter illos mala peccati
cândi consuetudo: tunc enim præsumptio
est violèta de defectu veri doloris ac propo-
siti. Ut proinde ob periculum sacrilegii &
novi Consensus censetur Pontius *suprà* illicita
ad fieri, præterquam extra casum extremæ ac
gravissimæ necessitatis. Et in quibusdam
diocesisibus subtrahitur Confessarius expres-
sè jurisdictionio super complicem peccati.

Q U Æ S T I O V.

*Quinam possint sibi eligere Confes-
sarium?*

Dico I. Summus Pontifex jure divino
potest sibi eligere Confessarium: eum
enim sit omnium superior non subditur
aliqui, à quo sibi Confessarius determinetur.
Deinde potest omnibus aliis assignare
Confessarium ad libitum suum, adeoque &
sibi ipsicum non debeat in hoc esse posterior
conditionis, quàm alii.

Dico II. Jure communi possunt sibi
eligere Confessarium Episcopi & alii Sa-
piores, nec non minores alii Prælati ex-
empti. Patet ex cap. *fm. de Pœnit. & remiss.*
Tales sunt Abbates exempti, Generales
& Provinciales Ordinum, Priores, Guar-
diani &c. Non tamen Abbacissæ: quia ne-
queunt intelligi in nomine Prælati. Unde nisi
aliunde habeant facultatem, non possunt ex
hoc capite eligere Confessarium: neque
etiam de jure vel officio possunt Monialium
facultatem eligendi Confessarium con-
cedere: quia nullam habent in hoc foro ju-
risdictionem. Quod si aliqua id faciant, sci-
entibus iis qui habent potestatem ordina-
riam, censentur hi tacitè dare jurisdictionem
Confessario designato.

Dico III. Possunt similiter sibi deli-
gere

gere Confessarium, quibus id permittitur per speciale privilegium. Ut patet. Tale communiter habent reges & principes, & illi quibus datur Bulla Cruciatæ.

DICO IV. Ex consuetudine possunt sibi, immo & suis domesticis Cardinales deligere Confessarium. Item Pastores pro se ipsis: immo & simplices Sacerdotes sæculares, teste Suarez disp. 27. sect. 3. n. 4. Vasquez, Valentia & aliis passim. Dummodo tamen eligant aliquem legitime ab Episcopo approbatum. Alioquin inter Propositiones ab Alexandro VII. reprobatas ordine est 6. Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere simplicem sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

Nec obstat cap. Si Episcopus, de Penit. & remiss. in 6. ubi dicitur: Nullus potest consuetudine introduci, quod aliquis præter sui superioris licentiam Confessorem sibi eligere valeat. Nam sensus est, quod consuetudo hoc non possit vi sua citra superioris licentiam; quo non obstante, potest esse, & in præsentia est signum taciti consensûs Superiorum, dum hoc promiscuè vident, & non contradicunt.

Observandum hic, quod etsi in Bullis Cruciatæ & Jubilæi, & similibus conceda-

tur potestas eligendi Confessarium omnibus Christi fidelibus: non possint tamen Religiosi privilegiati vi talium Bullarum eligere Confessarium extra ordinem sine licentia suorum Prælatorum: nam sic declararunt varii Pontifices. Clarissima sunt verba Clementis VIII. Bulla 9. in Bullario Rodriguez & Urbani VIII. in Bulla data anno 1630. cuius verba recitat Lugo disp. 20. sect. 9. ubi fuse & solide de hac re tractat, existimans contrarium non esse amplius probabile quoad Bullam Cruciatæ. De Bullis autem Jubilæi expressam mentionem facit Gregorius XIII. in declaratione facta Societati Jesu, ut videre est in Compendio Societatis V. Absolutio 5. 11. Unde hoc verum est, etiam de concessionibus Jubilæi, quæ tantum dantur ad unicum actum, quando Pontifex in Bulla (cujus tenor consulendus est) contrarium non satis exprimit. Quod maximè locum habet in Ordinibus istis, qui in similibus generalibus indultis semper repugnant, ne Religiosus aliquis aut Monialis extra Ordinem confiteatur, ob inquietudines inde magistrâ experientiâ solitas suscitari. Alioquin tenor concessionum est sequendus.

Cruciatæ &c. locum habeant in Religiosis ad effectum eligendi Confessarium.

DISPUTATIO SEXTA.

De Reservatione Casuum.

QUÆSTIO I.

Quis possit reservare Casus?

SUPPONO tamquam indubitatum in Ecclesiâ esse potestatem reservandi casus. Ita definit Tridentinum sess. 14. c. 7. & can. 11. supponiturque c. Si Episcopus de Penit. & remiss. in 6. & alibi.

DICO I. Spectatâ rei naturâ, potest quilibet habens potestatem ordinariam sibi reservare casus: quàmvis ex consuetudine id non soleant parochi, ne reservatio nimium multiplicetur: neque etiam id possint, quibus illa potestas per alium superiores est adempta. Ratio Conclusionis est, quod sicut Ordinarii non tenentur delegare suam potestatem, nisi velint, sic non teneantur dare integram, sed possint, si velint, dare restrictam.

Hinc Pontifex reservat sibi casus respectu totius Ecclesiæ: Episcopi enim ab illo accipiunt jurisdictionem, aut saltem materiam, in quam possint jurisdictionem exercere, adeoque possunt illam accipere cum restrictione; juxta rationabilem voluntatem Pontificis. Similiter Episcopus potest reservare casus respectu suæ Diocesis: nam quàmvis Pastores habeant jurisdic-

tionem à jure, tamen cum subordinatio-
ne ad Superiores ordinarios, ut certa praxi docet, & confirmat ratio: nam iudex ordinarius solet subordinari ei, qui in eodem foro est quodammodo superior, ut hic quantum est ex natura rei possit inferioris potestatem restringere. Quia verò Mendicantes non subordinantur Episcopis, sed sunt immediati delegati Pontificis, censet Vasquez disp. 91. a. 3. dub. 1. n. 11. & Propositus 93. dub. 1. Episcopus sua auctoritate non posse jurisdictionem illorum limitare absque speciali concessione Pontificis, qui eos indubiè potest quoad hoc Episcopis subicere, & subiceret eo ipso quod neget eis jurisdictionem in casus ab Ordinario reservandos.

DICO II. Quàmvis ex natura rei Generales & Provinciales Ordinum per se possint æquè ac Episcopi reservare casus: tamen Clemens VIII per specialem Bullam editam anno 1593. (quæ refertur à Bassano Casus reservatus n. 40. & in Bullario Romano inter Constit. Urbani VIII.) eorum potestatem restrinxit ad undecim casus in Bulla expressos, quos, omnes vel aliquos, reservare possint, si velint: si autem veliat plures adungere, id necessariò fieri debeat de Capituli Generalis consensu pro toto Ordine.

In sua dicitur.

Potestas Generalium & Provincialis sine Capituli consensu non restringitur ad undecim casus.